

Milí čtenáři,

S hrdostí Vám oznamujeme otevření **výzvy pro předkládání příspěvků** na **ECOMM 2013**. Termín pro podání příspěvků je do 10. prosince 2012. Je zde mnoho zajímavých inovací, určitě navštivte zbrusu nový web **ECOMM 2013 website**.

A nyní, milí čtenáři, k hlavnímu tématu tohoto zpravodaje.

Naše autem ovládaná společnost bohužel vytváří nespravedlnost a sociální vyloučení. Autům přizpůsobená infrastruktura přináší obrovskou nevýhodu těm, kteří nemají auto k dispozici. Přesněji řečeno, právě tyto skupiny obyvatel jsou často nejvíce ovlivněny negativními vlivy automobilové dopravy, jako je hluk, znečištěné ovzduší, nevhodné podmínky pro chůzi apod. Dobře to popisuje britská studie **Fairness in a Car Dependent Society**. Management mobility pomáhá snižovat obojí - závislost na automobilech i negativní účinky automobilové dopravy, čímž výrazně podporuje sociální začleňování. Upozorníme na některé inspirující projekty a iniciativy v Evropě, které ukazují, jak MM sociální začleňování podporuje.

Od sousedství směrem k zaměstnání

V roce 2009 francouzská vláda vyhlásila národní výzvu pro projekty, jejichž cílem je zlepšit mobilitu lidí ve znevýhodněných čtvrtích a mobilitu nezaměstnaných (**Quartiers vers l'emploi : une nouvelle mobilité**, Neighbourhoods towards employment). Cílem této výzvy je podpora spolupráce mezi orgány veřejné dopravy, provozovateli, sdruženími, zaměstnavateli a dalšími subjekty za účelem zlepšení služeb veřejné dopravy a inteligentních dopravních služeb. Celkový rozpočet 25 milionů euro spolufinancuje 48 projektů s více než 200 akcemi v městských oblastech všech velikostí:

- více než polovina projektů obsahuje vzdělávací moduly na téma udržitelná mobilita;
- více než třetina projektů vytvořila dopravní portály, jejichž cílem je poskytování informací o všech druzích dopravy (e.g. **Quartier Yélo**, FR);
- třetina projektů navrhuje zlepšení nebo vytvoření nových linek veřejné dopravy;
- zbylá třetina projektů nabízí služby půjčování kol.

Dotace postupně klesaly tak, aby byly projekty finančně udržitelné. Program končí v tomto roce 2013 a závěrečná zpráva bude teprve zpracována. Předběžné výsledky ukazují, že školení nezaměstnaných v oblasti mobility přináší pozitivní vývoj v jejich možnostech a více je uschopňuje pro získání práce.

Společně na cestách

Dopravní chování přistěhovalců se zdá být zanedbávanou oblastí statistických informací a výzkumu. **Zpráva o současném stavu** vytvořená v rámci projektu **IEE-projektu „Společně“ - TOGETHER** shrnuje dostupné informace o dopravním chování přistěhovalců a spojuje je s možnostmi energeticky efektivního cestování. Několik zjištění:

- přistěhovalci mají méně aut než domácí populace
- přistěhovalci podnikají méně cest a jejich vzdálenosti ujeté autem jsou kratší
- přistěhovalci, zejména ženy, používají méně často kolo.

Celkově data ukazují, že přistěhovalci se přepravují udržitelněji. Ovšem nižší počet aut a podniknutých cest je způsobeno nižšími příjmy a větší nezaměstnaností než ochotou cestovat udržitelně. MM může pomoci udržet či zlepšit jejich udržitelné cestování i v budoucnu. K tomu projekt Together vyvinul vzdělávací a školicí materiály zaměřené výhradně na přistěhovalce. Řeší témata, jako je úspora energií v udržitelné dopravě, bezpečná chůze, bezpečná jízda na kole, veřejná doprava a „zelenější formy“ využívání osobních automobilů. Tyto materiály jsou k **dispozici v 6 jazycích**.

Zpřístupnění veřejné dopravy a prostoru všem

Source: ISEMOA picture database

Source: ISEMOA picture database

Okolo 35 až 40% evropské populace má z různých důvodů sníženou pohyblivost a setkávají se tak s různými druhy překážek ve veřejných prostorách či ve veřejné dopravě (viz [Accessibility - why we need it](#), kde najdete popis situace a doporučení ke zlepšení). Průměrně tito „lidé se sníženou mobilitou“ podnikají kratší cesty (6,7 km místo 9,2 km/cesta) než ostatní lidé. (see [Benefits of improving accessibility](#), dostupné ve 13 jazycích). Protože veřejný prostor a veřejná doprava nejsou často dostupné pro vozíčkáře, dětské kočárky, těžká zavazadla, nevidomé atd. – musí tito lidé jezdit autem.

Nedávno dva evropské projekty vytvořily Systém managementu kvality, který má pomoci místním a regionálním orgánům lépe zpřístupnit veřejný prostor i veřejnou dopravu.

- Systém managementu kvality vyvinutý projektem [Mediate project](#) (2009-2011) se zaměřuje na veřejnou dopravu. Obsahuje seznam [ukazatelů dostupnosti](#) pro měření dostupnosti veřejné dopravy a [nástroj pro sebehodnocení](#), pro posouzení silných a slabých stránek VD a definování kroků ke zlepšení. [Příručka dobré praxe](#) doplňuje Systém managementu kvality a nabízí orgánům a provozovatelům dopravy opatření pro plánování a zajištění lepšího přístupu k veřejné dopravě.
- [ISEMOA](#) (2010-2013) se zaměřuje na přístupnost celého řetězce cesty ode dveří ke dveřím, s využitím všech udržitelných druhů dopravy. ISEMOA Systém řízení kvality byl testován a schválen v [18 pilotních městech](#). Jádrem Systému se skládá z procesu auditu, během kterého lidé s omezenou mobilitou a stejně tak i zástupci odboru dopravy, odboru územního plánování, sociálního odboru, provozovatelů veřejné dopravy posuzují silné a slabé stránky přístupnosti v jejich městské části, městě či regionu. Tento proces vede [ISEMOA auditor](#). Pokud máte zájem stát se auditorem ISEMOA, [navštivte stránky](#), kde je mj. informace o dalším školení auditorů, které se uskuteční v 15 zemích v zimě 2012 a na jaře 2013.

Stárnutí přichází v pěti různých podobách

Source: ISEMOA picture database

Starší lidé jsou často považováni za jednu sourodou skupinu. To je ovšem daleko od pravdy. V rámci [projektu GOAL](#) bylo stanoveno pět různých profilů starších osob. Rozdělení bylo založeno na různých kvantitativních a kvalitativních zdrojích (zpráva [Profile of older people](#)). Tyto profily zahrnují určující faktory, z nichž lze identifikovat nynější a budoucí dopravní potřeby starších osob. Na základě těchto poznatků projekt vytvořil akční plán zaměřený na rozvoj inovativních řešení dopravních potřeb starších osob v budoucnu.

Sociální začleňování znamená také přijetí osob s jinou orientací

Průzkum, který provedla organizace [Transgender Europe](#) (TGEU) odhaluje, že 79% osob s jinou orientací zažije obtěžování na ulici a 43% z nich cítí, že je s nimi špatně zacházeno. Proto tato organizace prezentovala [prohlášení](#) o nutnosti sociálního začleňování i v oblasti dopravy, a v březnu 2012 v Coimbre uspořádala workshop k udržitelné dopravě pod hlavičkou [CIVITAS training workshop on social inclusion](#). TGEU naléhavě žádá orgány odpovědné za řízení mobility v evropských zemích a městech, aby přijaly opatření, která by učinila veřejný prostor a veřejnou dopravu bezpečnější pro osoby s jinou orientací. Zpráva obsahuje nejlepší příklady a konkrétní doporučení.

Vrstevníci učí vrstevníky

Pro jakoukoliv cílovou skupinu, má mnoho výhod školení, které je prováděno lidmi, kteří mají stejné postavení, věk apod. jako jeho účastníci. Jednou z nich je, že „učitel“ lépe porozumí problémům „žáků“ a může přizpůsobit styl výuky. To je výhodou zejména při výuce zranitelných sociálních skupin. Je tedy logické, že mnoho školicích programů v řízení mobility využívá tuto metodu školení. Příklady:

- [Projekt Northern Community Ambassadors Scheme](#), místní lidé byli vyškoleni k propagaci služeb železniční dopravy pro lidi ze sociálně vyloučených komunit. Tito „velvyslanci“ poskytují informace na veřejných místech, přednáší skupinám a jsou praktickým průvodcem pro používání železniční dopravy. Nejvíce z projektu těží ženy cizího původu, které se tak snadno naučily, jak samy cestovat vlakem.
- Ve Flandrech, zase „velvyslanci veřejné dopravy“ na svých cestách učí starší osoby, jak

používat veřejnou dopravu. Tento projekt byl inspirován projektem realizovaným v Nizozemí ve městě Breda v roce 2009 ([více na](#) a dokazuje velký úspěch. 30 velvyslanců vyškolilo asi 2900 lidí v 92 pracovních skupinách od ledna do září 2012 ([více](#)). Nejvíce úspěšná byla praktická setkání: 90% zúčastněných, kteří nikdy nepoužili veřejnou dopravu se dozvědělo mnoho zajímavých informací. Stejně procento lidí má nyní pocit, že ví lépe, jak cestovat veřejnou dopravou a více než polovina z nich (asi 56%) je nyní ochotna ji využít.

Jiné inspirativní iniciativy

- Od začátku roku 2012 učí belgická cyklo-škola [Leuven Bicycle school](#) (BE) dospělé, jak jezdit na kole. Kurz se skládá ze 4 modulů: praktický trénink (5 až 8 lekcí), jízda na silnici (včetně pravidel sil. provozu), jízda ve městě a běžné denní jízdy (zde se učí, jak plánovat cestu, jak dělat malé opravy svého kola)...celkově trénink absolvovalo 74 lidí, hlavně přistěhovalé ženy a starší lidé. Z této skupiny pak 70% navštívilo všech 5 až 8 lekcí a 90% z nich je nyní schopno jezdit na kole.
- V souvislosti s projektem CIVITAS ELAN, město Zagreb vytvořilo [vtipné a vzdělávací video](#) o bezpečnosti starších lidí ve veřejné dopravě. Hlavními postavami jsou dva starší lidé, kteří ukazují, jak řeší výzvy spojené s jízdou tramvají. Video je v chorvatštině, ale mluví za vše...

Nadcházející události

- **Školení Inteligentní mobilita**
21. – 25. listopadu, Newcastle (UK)
<http://www.ncl.ac.uk/cegs.cpd/transport/>
- **UITP 60. Světový kongres a výstava Mobilita a Město**
26. – 30. května 2013 - Geneva (IT)
<http://www.geneva2013.org>

Pro více událostí navštivte kalendář [EPOMM Calendar](#).

